

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

ONDERZOEK NAAR KWALITEITSVERBETERING MBO OP OPLEIDINGSNIVEAU

ROC Mondriaan te Den Haag

**ICT- en mediabeheer (Netwerkbeheerder)
niveau 4**

Logistiek medewerker (Logistiek medewerker)

**Medewerker bediening/café-bar (Zelfstandig werkend
gastheer/-vrouw)**

BRIN:	27GZ
Onderzoeksnummers:	284162
Onderzoek uitgevoerd:	21 - 29 september 2015
Conceptrapport verzonden op:	5 november 2015
Rapport vastgesteld te Utrecht op:	7 december 2015

INHOUD

1 Inleiding	1
2 Conclusie en vervolg	3
2.1 Conclusie	3
2.2 Vervolg	3
3 Resultaten opleiding	4
3.1 ICT- en mediabeheer (Netwerkbeheerder) en ICT-beheer (Netwerkbeheerder)	4
3.2 Logistiek medewerker (Logistiek medewerker), 90252	7
3.3 Medewerker bediening/café-bar (Zelfstandig werkend gastheer/-vrouw)	8
Bijlage.....	11
Bijlage I Normering kwaliteitsgebieden	11

1 Inleiding

In dit rapport staan de uitkomsten van de onderzoeken naar kwaliteitsverbetering, die de Inspectie van het Onderwijs van 21 tot en met 29 september 2015 heeft uitgevoerd bij ROC Mondriaan. De inspectie baseert zich op het Toezichtkader bve 2012 en het Addendum 2015 (zie www.onderwijsinspectie.nl).

Aanleiding voor de onderzoeken naar kwaliteitsverbetering

We hebben een onderzoek naar kwaliteitsverbetering uitgevoerd bij de volgende opleidingen:

Gebied Opbrengsten	Gebied Onderwijsproces, Kwaliteitsborging en Wettelijke vereisten	Gebied Examinering en diplomering	Leerweg, niveau, locatie
Niet onderzocht	95323, ICT- en mediabeheer (Netwerkbeheerder)	Niet onderzocht	Leerweg bol Niveau 4 Tinwerf 16, Den Haag
bc079	93192, ICT-beheer (Netwerkbeheerder)	Niet onderzocht	Leerweg bol, Niveau 4 Tinwerf 16, Den Haag
Niet onderzocht	Niet onderzocht	90252, Logistiek medewerker (Logistiek medewerker)	Leerweg bbl Niveau 2 Brasserskade 1, Delft
Niet onderzocht	94153, Medewerker bediening/café-bar (Zelfstandig werkend gastheer/-vrouw)	94153, Medewerker bediening/café-bar (Zelfstandig werkend gastheer/-vrouw)	Leerweg bbl Niveau 3 Henri Faasdreef 194, Den Haag

ICT- en mediabeheer (Netwerkbeheerder), 95323 en ICT-beheer (Netwerkbeheerder), 93192

We hebben het onderwijsproces en de kwaliteitsborging onderzocht, omdat tijdens de Staat van de instelling is geconstateerd dat er sprake was van zeer zwak onderwijs en niet naleving van wettelijk vereisten rondom kwaliteitsborging (WEB, art. 1.3.6) voor de opleiding ICT-beheer (Netwerkbeheerder). Voor de opleiding ICT- en mediabeheer (Netwerkbeheerder) was sprake van zwak onderwijs en niet naleving van wettelijke vereisten rondom kwaliteitsborging (WEB, art. 1.3.6). Aanvullend hebben we bij deze opleidingen het gebied kwaliteit leraarschap onderzocht.

Logistiek medewerker (Logistiek medewerker), 90252

We hebben de examinering en diplomering onderzocht, omdat tijdens de Staat van de instelling is geconstateerd dat er sprake was van onvoldoende examinering en diplomering.

Medewerker bediening/café-bar (Zelfstandig werkend gastheer/-vrouw), 94153

We hebben de examinering en diplomering en kwaliteitsborging onderzocht, omdat tijdens de Staat van de instelling is geconstateerd dat er sprake was van onvoldoende examinering en diplomering en niet naleving van wettelijke vereisten rondom kwaliteitsborging (WEB, art. 1.3.6).

Om ons een beeld te vormen van de kwaliteitsverbetering hebben we informatie over de instelling en opleidingen geanalyseerd. Op locatie zijn onderwijsactiviteiten geobserveerd, documenten onderzocht en gesprekken gevoerd. Er is onder andere gesproken met studenten, docenten, het management en de directie.

In dit rapport starten we met de conclusie van de onderzoeken naar kwaliteitsverbetering en geven we aan wat het vervolg is (hoofdstuk 2). Vervolgens lichten we de onderzoeken naar kwaliteitsverbetering toe (hoofdstuk 3).

2 Conclusie en vervolg

In dit hoofdstuk staat de conclusie van de onderzoeken naar kwaliteitsverbetering en beschrijven we het vervolg. De toelichting op de beoordeling staat in hoofdstuk 3.

2.1 Conclusie

Onderzoek naar kwaliteitsverbetering opleidingsniveau

ICT- en mediabeheer (Netwerkbeheerder), 95323 en ICT-beheer (Netwerkbeheerder), 93192

We concluderen dat bij deze opleidingen de kwaliteitsgebieden onderwijsproces en kwaliteitsborging voldoende zijn. Ook de opbrengsten zijn voldoende. Voor het gebied Kwaliteit leraarschap wordt geen (eind)oordeel gegeven. De bevindingen zijn meegenomen in het oordeel over het onderwijsproces.

Logistiek medewerker (Logistiek medewerker), 90252

We concluderen dat bij deze opleiding het kwaliteitsgebied examinering en diplomering voldoende is.

Medewerker bediening/café-bar (Zelfstandig werkend gastheer/-vrouw), 94153

We concluderen dat bij deze opleiding de kwaliteitsgebieden examinering en diplomering en kwaliteitsborging voldoende zijn.

2.2 Vervolg

Vervolgtoezicht naar aanleiding van de onderzochte opleidingen

We voeren bij deze opleidingen geen vervolgtoezicht uit, omdat we alle onderzochte kwaliteitsgebieden als voldoende hebben beoordeeld.

3 Resultaten opleiding

In dit hoofdstuk lichten wij het resultaat van onderzoeken naar kwaliteitsverbetering bij de opleidingen toe. We geven per gebied aan wat het oordeel is (goed, voldoende, onvoldoende, slecht) en verantwoorden ons over het oordeel op het niveau van de onderliggende aspecten.

3.1 ICT- en mediabeheer (Netwerkbeheerder) en ICT-beheer (Netwerkbeheerder)

Het onderzoek naar kwaliteitsverbetering bij ICT- en mediabeheer (Netwerkbeheerder), 95323, niveau 3 bol, locatie Tinwerf 16 te Den Haag en ICT-beheer (Netwerkbeheerder), 93192, niveau 3 bol, locatie Tinwerf 16 te Den Haag, richtte zich op het onderwijsproces inclusief kwaliteit leraarschap, de opbrengsten en de kwaliteitsborging.

Het onderzoek naar kwaliteitsverbetering leidt tot de volgende beoordeling:

Kwaliteitsgebied	Goed	Voldoende	Onvoldoende	Slecht
1. Onderwijsproces		•		
3. Opbrengsten		•		
4. Kwaliteitsborging		•		

Kwaliteitsgebied Aspect	Voldoende	Onvoldoende
Gebied 1: Onderwijsproces		
<i>Programma</i>		
1.1 Samenhang	•	
1.2 Maatwerk	•	
<i>Leren in de onderwijsinstelling</i>		
1.3 Didactisch handelen*	•	
1.4 Leertijd	•	
1.5 Leeromgeving	•	
<i>Begeleiding</i>		
1.6 Intake & plaatsing	•	
1.7 Studieloopbaanbegeleiding*	•	
1.8 Zorg	•	
<i>Leren in de beroepspraktijk</i>		
1.9 Beroepspraktijkvorming*	•	
Gebied 3: Opbrengsten		
3.1 Rendement	•	
Gebied 4: Kwaliteitsborging		
4.1 Sturing*	•	
4.2 Beoordeling*	•	
4.3 Verbetering en verankering*	•	
4.4 Dialoog en verantwoording	•	
Gebied 6: Kwaliteit leraarschap		
6.1 Didactisch handelen	•	
6.2 Betrokkenheid leraren	•	
6.3 Professionalisering	•	

De aspecten met een * zijn kernaspecten, zie bijlage I voor normering per gebied.

Beschouwing

Algemeen

Tijdens voorgaand onderzoek is geconstateerd dat het onderwijsproces, de opbrengsten en de kwaliteitsborging onvoldoende waren. We hebben ons binnen deze gebieden alleen gericht op aspecten, die tijdens voorgaand onderzoek als onvoldoende zijn beoordeeld. De voldoende oordelen hebben we overgenomen. Aanvullend hebben we bij deze opleiding het gebied kwaliteit leraarschap onderzocht. De bevindingen van dit onderzoek zijn gebruikt bij de onderbouwing van het oordeel over het onderwijsproces.

Het onderwijsproces voldeed niet omdat niet voldaan was aan de aspecten samenhang, leertijd en studieloopbaanbegeleiding.

Het aspect samenhang voldeed niet omdat de balans tussen kennis en gedragshandelingen onevenwichtig was in het nadeel van de kenniscomponent. We constateerden verder dat een evenwichtige opbouw in zelfstandigheid door de leerjaren heen ontbrak. De studenten werden in het begin te veel in het diepe gegooid.

Het aspect leertijd voldeed niet omdat er te veel lestijd verloren ging.

Het aspect studieloopbaanbegeleiding voldeed niet omdat er geen regelmatig overleg was tussen studieloopbaanbegeleiders en vakdocenten waardoor de begeleiding in de klas bij de beroepspraktijkvorming (bpv) en bij de voortgang van de schoolloopbaan onvoldoende op elkaar was afgestemd.

De kwaliteitsborging voldeed niet omdat niet voldaan was aan de aspecten beoordeling en verbetering en verankering.

Het aspect beoordeling voldeed niet omdat het ontbrak aan integrale analyse van beschikbare gegevens om tot een realistische beoordeling van de eigen kwaliteit van het onderwijs te komen.

Het aspect verbetering en verankering voldeed niet omdat de effectiviteit van de verbeteraanpak en de verankering nog niet voldoende waren; het team was nog geen eenheid en daarmee was niet voldoende geborgd dat het team als geheel in dezelfde richting bewoog.

Hierna lichten we alleen de aspecten toe, die tijdens dit onderzoek opnieuw zijn onderzocht en beoordeeld.

Onderwijsproces

Het onderwijsproces beoordelen we als voldoende. Aan alle aspecten is voldaan.

De samenhang is voldoende omdat het programma een duidelijke structuur kent voor onderwijs, beroepspraktijkvorming en examinering. Het team heeft hiervoor verschillende acties in gang gezet. Zo is het curriculum van de opleiding volledig herzien. Er is afscheid genomen van het projectgericht onderwijs en het team heeft in plaats daarvan programmatisch onderwijs ingericht. Belangrijkste component hierin is een evenwichtige verhouding tussen kennis en praktische toepassingen. De studenten waarderen daarnaast de nieuwe leeragenda's. Deze leeragenda's geven de stof en werkwijze per vak weer. Dit geeft de studenten structuur en zicht op de inhoud van de opleiding. Ook noemen zij dat de ondersteuning en begeleiding tijdens de lessen zijn verbeterd. Zij weten nu wat er binnen het programma van hen verwacht wordt en hoe hun voortgang daarin is. Dit werd herkend tijdens de lesbezoeken. De studenten waren tevreden over de kennis van docenten en de manier waarop de docenten deze overbrengen.

Studenten waarderen de vakdeskundigheid van hun docenten. Waar de lessen aan kracht kunnen winnen is dat door meer gericht doorvragen door docenten het denken bij studenten verder kan worden gestimuleerd.

Tijdens het onderzoek hebben wij specifiek gekeken naar de kwaliteit van het leraarschap. In aanvulling op de verbeteringen ten aanzien van didactisch handelen hebben wij gezien dat de betrokkenheid van de docenten groot is. Men wordt ruimte geboden en zij nemen deze ruimte ook om hun professionaliteit te vergroten. Het management van de opleiding heeft dit ontwikkelproces zorgvuldig begeleid. De docenten bewaken hun didactische aanpak in gezamenlijkheid door vak evaluaties en lesbezoeken bij elkaar. Ook doet de onderwijsmanager lesbezoeken. Hierdoor heeft het management van het team inzicht in kwaliteit van docenten en kan zij gericht bijdragen aan professionalisering van docenten.

De leertijd is voldoende omdat er sprake is van goede benutting van de onderwijstijd. Dit heeft te maken met de samenhang die in het programma is aangebracht en met eenduidige afspraken over afwezigheid van studenten waardoor er geen lestijd verloren gaat.

De studieloopbaanbegeleiding is voldoende. De school heeft de keuze gemaakt om studieloopbaanbegeleiding (slb) te scheiden in inhoudelijke en procesmatige begeleiding. Hierbij worden studenten zowel begeleid bij de inhoud van de lessen, projecten, toetsen als bij het leerproces in de praktijk. Verder is de slb gericht op het reflecteren op persoonlijke en professionele kwaliteiten van de studenten. Studenten waarderen dit in hoge mate. Zij weten waar zij aan toe zijn en docenten grijpen tijdig in wanneer de voortgang van de student daarom vraagt. De overdracht van informatie tussen docenten onderling is goed georganiseerd. De studentenbespreking is een structureel agendapunt in het teamoverleg. De voortgang van de ontwikkeling van studenten wordt hiermee bewaakt door het gehele team. Docenten houden elkaar hierin scherp door elkaar aan te spreken.

Opbrengsten

De opbrengsten zijn voldoende omdat het jaarresultaat (76,8 procent) en het diplomaresultaat (79,1 procent) boven de norm liggen.

Voor deze beoordeling, gebaseerd op de BRON-gegevens 2013-2014, zijn de resultaten van de bc-id bc079, niveau 4 gebruikt. De opleidingen die betrokken zijn bij het bepalen van de opbrengsten zijn:

Bc-id: bc079	Niveau: 4
Crebocode:	Opleiding (uitstroom):
93191	(ICT-beheer (ICT-beheerder(
93192	ICT- en mediabeheer (ICT-beheerder)
95323	ICT- en mediabeheer (Netwerkbeheerder)

Kwaliteitsborging

De kwaliteitsborging beoordelen we als voldoende. Aan alle aspecten is voldaan.

De beoordeling beoordelen we als voldoende. Het team heeft geïnvesteerd in aanvullende informatie om zicht te krijgen op de kwaliteit van het onderwijs, zoals vak evaluaties, 360° feedback en panelgesprekken. Hierdoor heeft het team zicht op de ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Dit is niet alleen afhankelijk van de kwantitatieve gegevens, maar ook van gezamenlijke gesprekken die de leden van het team hierover hebben.

Belangrijkste ijkpunt bij deze gezamenlijke analyse is het plan van aanpak dat voor het veranderingsproces is opgesteld. De beoordeling kan meer aan kracht winnen als ook in de teamplannen het verwachte resultaat beter wordt doordacht.

De verbetering en verankering zijn voldoende. De verbeteringen zijn een adequaat antwoord op de tekortkomingen die zijn geconstateerd in het onderwijsproces. De verbeteraanpak hierin verdient lof. We hebben onderwijskundig leiderschap gezien dat zich kenmerkt door directe actie, gerichte sturing en duidelijke keuzes door de onderwijsmanager. Ook is geïnvesteerd in betrokkenheid van teamleden en openheid naar ouders en studenten. De studenten gaven aan dat alle aangekondigde veranderingen zijn waargemaakt en dat zij nu met vertrouwen hun opleiding kunnen voltooien. Een andere succesfactor bij dit verbeterproces is de betrokkenheid vanuit het college van bestuur en directie en support aan de onderwijsmanager en daarmee het team. Daarnaast willen we graag accentueren dat het verbeterproces zich niet alleen heeft gericht op nieuwe eerstejaars, maar dat ook voor zittende studenten een intensief inhaalprogramma is gerealiseerd, ook tot tevredenheid van de studenten.

De kwaliteitsborging is nu verankerd in de werkwijze van het team. Ze borgen kwaliteit in samenhang en dialoog met elkaar, waarbij teamleden specifieke taken hebben en er ook sprake is van gezamenlijk eigenaarschap. Het onderwijskundig leiderschap heeft hier ook een belangrijke rol gespeeld om de dialoog in dit team te stimuleren. Instrumenten als intervisie en de systematische aanpak van team overleggen bieden hier de basis voor.

3.2 Logistiek medewerker (Logistiek medewerker), 90252

Het onderzoek naar kwaliteitsverbetering bij Logistiek medewerker (Logistiek medewerker), 90252, niveau 2 bbl, locatie Brasserskade 1 te Delft, richtte zich op examinering en diplomering.

Het onderzoek naar kwaliteitsverbetering leidt tot de volgende beoordeling:

Kwaliteitsgebied	Goed	Voldoende	Onvoldoende	Slecht
2. Examinering en diplomering		•		

Kwaliteitsgebied	Voldoende	Onvoldoende
Aspect		
Gebied 2: Examinering en diplomering		
2.1 Exameninstrumentarium*	•	
2.2 Afname en beoordeling*	•	
2.3 Diplomering*	•	

De aspecten met een * zijn kernaspecten, zie bijlage I voor normering per gebied.

Beschouwing

Algemeen

Tijdens voorgaand onderzoek is geconstateerd dat examinering en diplomering onvoldoende was. We hebben ons bij dit gebied alleen gericht op aspecten, die tijdens voorgaand onderzoek als onvoldoende zijn beoordeeld. De voldoende oordelen hebben we overgenomen.

Examinering en diplomering voldeed niet omdat niet voldaan was aan het aspect diplomering.

Het aspect diplomering voldeed niet omdat de examencommissie onvoldoende zicht had op de uitvoering van examinering.

Examinering en diplomering

De examinering en diplomering beoordelen wij als voldoende omdat aan alle aspecten wordt voldaan.

De diplomering is voldoende omdat de veranderingen die de examencommissie heeft doorgevoerd, de examencommissie nu voldoende zicht geven op afname en beoordeling.

Het door de examencommissie opgestelde plan van aanpak is hierbij leidend en effectief geweest. Niet alleen is geïnvesteerd in de eerder onderzochte opleiding, ook de andere opleidingen van de school voor handel zijn meegenomen in het noodzakelijke verbeterproces. Dit geeft blijk van een bewuste opvatting van hun verantwoordelijkheid als examencommissie. De examencommissie is nu meer betrokken en ook blijkt dat het bedrijfsleven meer betrokken wordt bij de examinering. Er is nadrukkelijk tijd in geïnvesteerd en zij ervaren dat examinering serieus wordt genomen.

Tijdens het onderzoek hebben we gezien dat er veel inspanningen zijn verricht om verantwoordelijke functionarissen - zowel van de school voor handel als de school voor e-learning - op een lijn te brengen. We hebben gezien dat er sprake is van eigenaarschap en daardoor ook van intrinsieke motivatie en draagvlak voor de verbeteringen. We zien dit ook terug in de nieuwe samenstelling van de examencommissie en de positionering ervan binnen de school voor handel. Examinering staat weer op de kaart.

Om de tekortkomingen weg te werken zijn er verschillende maatregelen genomen, waarbij de borging aan de voorkant is versterkt en controlemaatregelen daarop zijn afgestemd. Het toezicht op juistheid en volledigheid van examendossiers is ook systematisch aangepakt.

Zo is er nu sprake van systematische en inhoudelijke check op de afname- en beoordelingslocatie, waarbij er ook zicht is op de deskundigheid van de assessoren uit de beroepspraktijk.

Tijdens de uitvoering van de examens op locatie is er stevast sprake van het 4-ogen principe, waarbij zowel het bedrijfsleven als de instelling participeren. Daarbij is door de examencommissie geïnvesteerd in de beoordelingsdeskundigheid van zowel de praktijk- als de instellingsassessor. Wel is er ruimte voor verbetering als het gaat om de onderbouwing van de beoordeling door de assessoren en de check daarop door de examencommissie. De examencommissie voert structureel evaluaties uit aan de hand van bijwoningen en er zijn meerdere checks op volledigheid van de dossiers. De commissie heeft zicht op de uitvoering van de examinering.

3.3 Medewerker bediening/café-bar (Zelfstandig werkend gastheer/-vrouw)

Het onderzoek naar kwaliteitsverbetering bij Medewerker bediening/café-bar (Zelfstandig werkend gastheer/-vrouw), 94153, niveau 3 bbl, locatie Henri Faasdreef 194 te Den Haag, richtte zich op de examinering en diplomering en de kwaliteitsborging.

Het onderzoek naar kwaliteitsverbetering leidt tot de volgende beoordeling:

Kwaliteitsgebied	Goed	Voldoende	Onvoldoende	Slecht
2. Examinering en diplomering		•		
4. Kwaliteitsborging		•		

Kwaliteitsgebied	Voldoende	Onvoldoende
Aspect		
Gebied 2: Examinering en diplomering		
2.1 Exameninstrumentarium*	•	
2.2 Afname en beoordeling*	•	
2.3 Diplomering*	•	
Gebied 4: Kwaliteitsborging		
4.1 Sturing*	•	
4.2 Beoordeling*	•	
4.3 Verbetering en verankering*	•	
4.4 Dialoog en verantwoording	•	

De aspecten met een * zijn kernaspecten, zie bijlage I voor normering per gebied.

Beschouwing

Algemeen

Tijdens voorgaand onderzoek is geconstateerd dat examinering en diplomering en kwaliteitsborging onvoldoende waren. We hebben ons binnen deze gebieden alleen gericht op aspecten, die tijdens voorgaand onderzoek als onvoldoende zijn beoordeeld. De voldoende oordelen hebben we overgenomen.

Examinering en diplomering voldeed niet omdat niet voldaan was aan de aspecten afname en beoordeling en diplomering.
 Het aspect afname en beoordeling voldeed niet omdat studenten in de praktijk niet op dezelfde wijze werden beoordeeld.
 Het aspect diplomering voldeed niet omdat de examencommissie onvoldoende zicht had.

De kwaliteitsborging voldeed niet omdat niet voldaan was aan het aspect beoordeling.
 Het aspect beoordeling voldeed niet omdat deze onvoldoende samenhangend was met eerder geformuleerde doelstellingen.

Examinering en diplomering

We beoordelen de examinering en diplomering als voldoende omdat fundamentele wijzigingen in de examensystematiek zijn aangebracht en de examencommissie duidelijk is gepositioneerd en haar verantwoordelijkheden neemt.

De afname en beoordeling beoordelen wij als voldoende. De examencommissie heeft er voor gekozen om de essentie van de opleiding (kerntaak 1 en 2) volledig op school af te nemen en niet meer in de praktijk. Voor kerntaak 3 en 4 zijn aanvullende maatregelen genomen die de betrouwbaarheid van afname en beoordeling in de praktijk vergroten.
 Zo is er nu bij kerntaak 1 en 2 altijd sprake van onafhankelijke beoordeling door twee assessoren (een vanuit de instelling en een vanuit de praktijk), binnen eenzelfde authentieke examenlocatie.

Wat wij hierbij aanvullend opmerken is dat de instelling heeft gezocht naar een mogelijkheid om het examen voor deze opleiding te combineren met onder andere de opleiding kok. Hiermee is voor de student een inspirerende en een realistische beroepssituatie gecreëerd.

De totstandkoming van het oordeel is een zorgvuldig proces omdat de examencommissie de beoordeling controleert alvorens deze aan de student mede te delen. Ook bij twijfel van de assessoren wordt de examencommissie betrokken. Kerntaak 3 en 4 worden nog wel in de praktijk afgenomen. Er zijn duidelijke richtlijnen voor de beoordelaars dat relevante bewijsstukken in het dossier moeten worden opgenomen. Er zijn bijwoningen door de examencommissie. De examens worden geëvalueerd aan de hand van evaluatieformulieren die door de examencommissie worden gecheckt.

De diplomering hebben we als voldoende beoordeeld. De examencommissie heeft zicht op de examinering. Wij hebben gezien dat de examencommissie proactief stuurt op de totale kwaliteit van examinering. Zij heeft de examinering opnieuw gepositioneerd binnen de opleiding en creëert samenhang, niet alleen door de nieuwe samenstelling van de commissie, maar ook de gedeelde visie op examinering. Zo is de examencommissie uitgebreid, zijn verschillende specialismen vertegenwoordigd en wordt er vaker vergaderd. De examencommissie heeft geïnvesteerd in het uitdragen van de gedeelde visie bij het gehele team door zelfinzicht te stimuleren en een gezamenlijk antwoord te vinden op de geconstateerde problematiek. Zij vergewist zich van de kwaliteit van examinering. Daar waar de situatie om vraagt grijpt de examencommissie adequaat in. De examencommissie wil de kwaliteit van de bijwoning verder ontwikkelen door aanscherping van de evaluatieformulieren en daar meer dan nu de kwaliteit van de beoordeling bij te betrekken. Dit is een positieve ontwikkeling.

Kwaliteitsborging

De kwaliteitsborging beoordelen we als voldoende. Aan alle aspecten is voldaan.

De beoordeling beoordelen we als voldoende omdat er gericht gewerkt is aan een samenhangende analyse en de adequate beoordeling van de eigen onderwijskwaliteit. We zien een betrokken team dat zich eigenaar heeft gemaakt van het onderwijs- en examenproces en daarin de eigen voortgang bewaakt. We zien een onderwijsmanager die blijk geeft van onderwijskundig leiderschap en realistische ambities toont bij de ontwikkeling van dit team. Het ingezette MBO-beter light traject heeft hier in belangrijke mate aan bijgedragen. Zo zijn er verschillende werkgroepen gecreëerd die een goede en samenhangende analyse hebben gemaakt van de problematiek bij deze opleiding. Zo kijken de docenten kritisch naar effectiviteit van hun lesplannen en bespreken dit structureel met elkaar en leren daarin actief van elkaar.

We zien dat de ingezette maatregelen door de onderwijsmanager aansluiten bij de ontwikkelfase van het team.

De werkgroepen evalueren structureel over waar zij staan en waar verbeteringen mogelijk zijn en daarmee maken zij zichtbaar of gestelde doelen worden gerealiseerd.

De zelfevaluatie van het team bestaat nu uit een combinatie van evaluaties van deze werkgroepen; het team wil deze evaluaties meer integraal aanpakken en integreren in de Mondriaan-systematiek.

Bijlage

Bijlage I Normering kwaliteitsgebieden

De normering per gebied is per januari 2015 aangepast (zie het Toezichtkader bve 2012 en het Addendum 2015). De normering heeft betrekking op de toezichtperiode 2015-2016.

De normen

Op basis van het onderzoek spreekt de inspectie oordelen uit waarvoor zij gebruikmaakt van een normering. Deze bestaat uit twee stappen:

1. Een normering per aspect: per aspect wordt een beschrijving gegeven. Indicatoren en portretten zijn daarvoor indicierend en richtinggevend.
2. Een normering per kwaliteitsgebied.

Voor de normering van het gebied **Onderwijsproces** zijn drie kernaspecten benoemd. De kernaspecten zijn: aspect 1.3 Didactisch handelen, aspect 1.7 Studieloopbaanbegeleiding en aspect 1.9 Beroepspraktijkvorming.

Normering Onderwijsproces

Goed	<ul style="list-style-type: none">• Aan acht van de negen aspecten is voldaan.• Aan alle kernaspecten is voldaan.• De elementen in het portret worden op een uitstekende wijze uitgevoerd.
Voldoende	<ul style="list-style-type: none">• Aan zeven van de negen aspecten is voldaan.• Aan alle kernaspecten is voldaan.• Er wordt voor het grootste deel aan de omschrijving van de portretten van deze indicatoren voldaan, waaronder de essentiële onderdelen.
Onvoldoende	<ul style="list-style-type: none">• Aan één of meer kernaspecten is niet voldaan.• Aan drie tot acht van de aspecten is niet voldaan.
Slecht	<ul style="list-style-type: none">• Aan geen van de aspecten is voldaan.

Voor de **beoordeling van de opbrengsten** is gebruikgemaakt van onderstaande norm. Voor een oordeel voldoende moet ten minste aan één van de twee normen zijn voldaan.

Normering opbrengsten

Niveau	Jaarresultaat (%)	Diplomaresultaat (%)
1	60,7	45,1
2	56,5	45,2
3	65,3	67,3
4	64,2	67,3

Bij het gebied **Examinering en diplomering** zijn alle aspecten als kernaspect benoemd.

Normering Examinering en diplomering

Goed	<ul style="list-style-type: none">• Aan alle drie de aspecten is voldaan.• De elementen in het portret worden op een uitstekende wijze uitgevoerd.
Voldoende	<ul style="list-style-type: none">• Aan alle drie de aspecten is voldaan.• Er wordt voor het grootste deel aan de omschrijving van de portretten voldaan, waaronder de essentiële onderdelen.
Onvoldoende	<ul style="list-style-type: none">• Aan een of twee aspecten is niet voldaan.
Slecht	<ul style="list-style-type: none">• Aan geen van de drie aspecten is voldaan.

Voor de normering van het gebied **Kwaliteitsborging** zijn drie kernaspecten benoemd. De kernaspecten zijn 4.1 Sturing, 4.2 Beoordeling en 4.3 Verbetering en verankering.

Normering Kwaliteitsborging

Goed	<ul style="list-style-type: none">• Aan alle aspecten is voldaan.• De elementen in het portret worden op een uitstekende wijze uitgevoerd.
Voldoende	<ul style="list-style-type: none">• Aan alle kernaspecten is voldaan.• Er wordt voor het grootste deel aan de omschrijving van de portretten voldaan, waaronder de essentiële onderdelen.
Onvoldoende	<ul style="list-style-type: none">• Aan twee of drie aspecten is niet voldaan.
Slecht	<ul style="list-style-type: none">• Aan alle vier de aspecten is niet voldaan.

Voor het gebied **Kwaliteit leraarschap** wordt geen (eind)oordeel gegeven. Op de aspecten en indicatoren wordt wel een oordeel gegeven, er zijn geen kernaspecten benoemd.